

SLOVENSKI NAROD

izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 80 petič vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati petič vrst a Din 4. — Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopisni se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocanova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Pred važnimi odločitvami v Parizu:

Neprestana posvetovanja med Anglijo in Francijo

Proučevanje položaja po italijanski odklonitvi konference treh velesil

Pariz, 13. oktobra. o. Diplomatski razgovori v Parizu in Londonu, ki jih je izvajala italijanska odklonitev angleškega in francoskega povabila na konferenco treh velesil, so se včeraj z vsoto intenzivnostjo nadaljevali. Kakor zatrjujejo dobro poučeni krogi, prihajajo vpoštev za nadaljnjo solidarno akcijo Anglije in Francije za likvidacijo španskega problema in predvsem za umik tujih prostovoljcev iz Španije tri možnosti:

1. Poslanski konferenca v Londonu.
2. Konferenca petih velesil Francije, Anglije, Italije, Nemčije in Rusije.
3. Priprava posebnega akcijskega programa, po katerem naj bi se vsa akcija za izolacijo španske državljanske vojne izvedla v okviru londonskega nevtiralnostnega odbora, pri čemer pa bi se morala dobiti vsa jamstva, da bo odbor naglo in točno ukinil vse potrebo, da se ponovno v celoti uvedejo obveznosti, ki so jih sprejele pešadne člane tega odbora glede na španske notranje zadeve.

Zun. min. Delbos se je že v ponedeljek sestal z angleškim poslanikom v Parizu Philippsom in francoskim poslanikom v Berlinu Poncetom, včeraj pa je imel daljši razgovor z italijanskim poslanikom Ceruttijem. Na podlagi informacij, ki jih je zbral pri teh razgovorih, so se včeraj posvetovanja francoskih državnikov nadaljevala. Do popoldne so se sestali Chautemps, Delbos in Daladier, ki so razpravljali predvsem o varnostnih ukrepih v zvezi s španskim vprašanjem, ki jih bo treba odrediti v skladu z angleško vlado. Na dopoldanski konferenci so proučevali tudi vprašanja, ki se tičejo neposredno nadaljnje akcije za likvidacijo glavnih španskih problemov in posebej premotrih zgoraj omenjenih tri izhode iz sedanjih zagate. Francija in Anglija bosta slej ko prej vztrajali na tem, da se naj takoj ukinejo vsi nadaljnji transporti prostovoljcev in vojaških potrebščin v Španijo.

Pogajanja o tem se po diplomatski poti že vodijo ne glede na zahtevo odgovornih mornariških krogov v Franciji in Veliki Britaniji, ki zahtevajo, naj se nemudoma ne glede na ta pogajanja izvedejo posebni varnostni ukrepi, ki pa naj bi se po uspešnih rezultatih diplomatske akcije morda zopet sistrirali. Ti ukrepi so bili v admiralstvih svetih obeh držav že podrobno pripravljeni in sta za njihovo izvedbo potrebni le še odobritvi obeh vlad. Otvoritev francoske meje v Pirenejih bi prišla v poštev le tedaj, če bi se Anglija odločila za obnovo svojih rednih trgovinskih odnosov s Španijo.

Značilno je, da so se Delbos, Daladier in ostali radikalni ministri izrekli proti otvoritvi pirenejske meje.

O razgovorih, ki jih je imel Delbos z združbo dneva z berlinskimi poslanikom Poncetom, poroča »Matin« po informacijah iz diplomatskih krogov, da je nemška vlada sklenila posredovati med Londonom ter Italijo, da ne bi sedanjí spor med njima sprevljal v nevarnost srečno pričetega pogajanja za ureditev medsebojnih odnosov. Po nekem nemškem predlogu naj bi Francija in Anglija poslali v Rim nove informacije o svojem stališču ter ob tej priliki ugotovili, da Nemčija ni bila priključena na konferenco o Španiji le zaradi tega, ker bi na njej razpravljali izključno o španskih ali bolj sredozemskih vprašanjih, pri katerih Nemčija ni neposredno prizadeta. Obenem naj bi Italija objavila komunikacijo o pomenu svoje intervencije v Španiji in svojih najnovejših vojaških transportih v Libijo, da niso naperjeni niti proti Franciji niti proti Angliji, s čimer bi se odpravila angleška in francoska sumničnosta.

Drugi današnji informativni listi poročajo, da bi se v danem primeru sklicala konferenca štirih ali petih prizadetih velesil. Na Quay d'Orsayu so glede na to že stopili v stike s posameznimi evrop-

skimi pisarnami za zunanje zadeve. Gotovo je le, da Francija ne bi nasprotovala morebitni angleški želji, da bi se h pogajanjem pritegnila tudi Nemčija.

V polslužbenih krogih so se razširile vesti, da bo Anglija eventualno v sporazumu z italijansko in francosko vlado predlagala ustanovitev posebnega mednarodnega odbora z nalogo, da v Španiji sami prouči obseg doseganja intervencije tujih sil in ugotovi, koliko tujih prostovoljcev se je zbralo v obeh španskih taborih. Na ta način naj bi se paralizirale intrige raznih mednarodnih listov, ki so v zadnjem času v svojih poročilih o kontingentih tujih prostovoljcev v Španiji menda pretiravali zbrane podatke.

O včerajšnji konferenci francoskih državnikov se je zvedelo, da je na njej zunanji minister Delbos obširno poročal o varnostnih poročilih, ki jih Francija zahteva za svoj pomorski promet po zapadnem delu Sredozemskega morja. Ta promet ogrožajo Francove vojne ladje, pa tudi ukrepi, ki so bili v zadnjih dneh izvršeni na Balearskem otoku, ter utrjevanje obale španskega Maroka. Protikupeci s francoske in angleške strani so vsakakor nujno potrebni, vendar pa ne kaže sprejeti pobude nekaterih angleških krogov, da bi si Francija in Anglija ustvarili nasproti Mallorci svojo posebno pomorsko oporišče na Menorci.

Odločitev v Parizu bo padla v petek

Pariz, 13. oktobra. b. V tujakšnji uradnih, političnih in diplomatskih krogih presoja položaj v Sredozemlju po italijanskem negativnem odgovoru zelo pesimistično in celo z zaskrbljenostjo. Odločitev glede otvoritve meje na Pirenejih še ni padla, ker se na Quay d'Orsayu dobro zavedajo, da bi bil tak ukrep brez istočasnih vojaških priprav na meji brez pomena. Nasprotno, Ita-

lija bi ga celo izrabila za še večje pošiljanje svojih prostovoljcev in čet v Španijo. Vsekakor bodo sklepi francoske vlade zelo pomembni in resni, toda ločne odločitve pred potkom ni pričakovati, ker se bosta med tem tako Chautemps kakor Delbos še nadalje posvetovala z vojnimi, mornariškimi in letalskimi ministri.

Valencijska vlada za umik prostovoljcev

London, 13. okt. V ponedeljek zvečer je španski poslanik v Londonu izročil v angleškem zunanjem ministrstvu noto valencijske vlade, ki sporoča, da je pripravljena razpustiti vse mednarodne brigade v republikanskem taboru, če Italija in Nemčija umakneta svoje prostovoljce iz nacionalistične Španije. V noti je španska vlada hkratu predlagala, naj bi se določil poseben postopek za umik tujih prostovoljcev iz Španije. Posebna mednarodna komisija naj bi dognala na osnovi materinske prizadetih prostovoljcev, ali se imajo smatrati za špance ali ne. Njihovih potnih listov bi ta komisija ne smela upoštevati.

Tukajšnji politični krogi pripisujejo tej španski noti izredno velik pomen in predvsem izraz dobre volje republikanske Španije, da se špansko vprašanje izolira na Pirenejski polotok.

Odgoditev otvoritve francoske meje

London, 13. oktobra d. Današnji listi potrjujejo, da bosta angleška in francoska vlada ugodili italijanski zahtevi po sklicanju odbora za nevmešavanje. Londonski odbor naj bi se esal že v četrtek ali v petek. O snojnem razgovoru zunanega ministra Ede na s francoskim poslanikom Corbinom se je zvedelo, da je francoska vlada odgodila otvoritev meje na Pirenejih pod pogojem, da zasedanje londonskega odbora ne bo trajalo nad 14 dni.

Sklicanje konference devetih držav

Tokio, 13. oktobra d. Belgijski poslanik je sporočil zunanjemu ministru, da je belgijska vlada sprejela predlog angleške vlade, po katerem naj bi se konferenca devetih držav sestala v Bruslju 25. oktobra. Pričakovano je, da bo belgijski ministrski predsednik povabil prizadete države na konferenco v smislu 17. pogodbe devetih držav. Obenem se je informiral, kakšno stališče bo zavzela japonska vlada glede na to povabilo.

Kupujte domače blago!

Sporazum med dr. Mačkom in beograjsko združeno opozicijo

Besedilo sporazuma, ki so ga podpisali dr. Vladko Maček in Adam Pribičević kot predsednika seljačko-demokratske koalicije na eni strani, ter Aca Stanojević, Ljuba Davidović in Joca Jovanović kot šefi bivše radikalne, demokratske in zemljoradniške stranke na drugi, je bil objavljen, gotovo namenoma, v soboto 9. oktobra — na dan tragične smrti kralja Aleksandra Uedinite-lja.

V tem sporazumu zahtevajo podpisniki, kakor poroča agencija Avala: »Neobhodno je potrebno, da se uvede nov ustavni red, ki bo zasnovan na načelih narodne vladavine in se bo oživil kot skupno delo Srbov, Hrvatov in Slovencev. Do tega cilja je edino prava pot, da pride na državno upravo narodna vlada, sestavljena iz predstavnikov vseh strank, ki imajo dejansko oporo v narodu. Takšna vlada bi morala skupno s krono na dan prevzeti upravo.

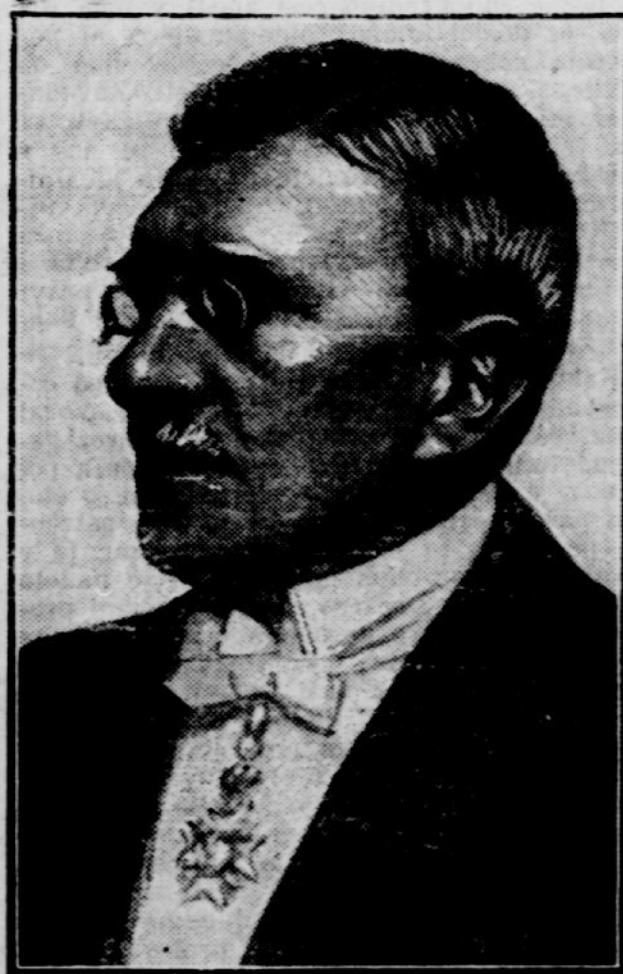
1. proglasiti začasni osnovni zakon Jugoslavije, s katerim se obenem ukine ustava z dne 3. septembra 1931. Ta osnovni zakon bo vseboval glavna načela države in bi veljal do uveljavljanja nove ustave. V osnovni zakon bodo vnešene naslednje odredbe: da je Jugoslavija nasledstvena ustavna in parlamentarna monarhija; da v Jugoslaviji vlada kralj Peter II, iz dinastije Karadjevićev; da do njegove polnočnosti kraljevske oblasti izvršuje namestništvo; da so državljanske in politične svobodine zaščitene in da je zajamčen parlamentarni sistem vladavine in slednjici, da bo ustavotvorna skupščina sprejela ustavo z večino, v kateri mora biti večina Srbov, večina Hrvatov in večina Slovencev, narodnih poslancev ustavotvorne skupščine.

2. istega dne proglasiti pripravljen in demokratičen volilni red in razpisati volitve za ustavotvorno skupščino. Vlada mora dati vsa poročila da bodo volitve za ustavotvorno skupščino izvedene svobodno in da bo prava narodna volja prišla do polnega izraza. Vlada bo odgovorna pred ustavotvorno skupščino po načelih parlamentarnizma.

O tem sporazumu je preciziral zamenik

Andraž Jeglič

V Podbrezju pri Podnartu je umrl davi upokojeni višji državni pravdnik g. Andraž Jeglič. Bolezen ga je mučila že dolgo, zadnjih šest tednov je bil pa tako težko bolan, da je bil večinoma priklenjen na bolniško posteljo.

Slika je iz pokojnikovih mladih let

Pokojni je bil rojen leta 1865 v Gorici, kjer je dovršil gimnazijo. Pravo je študiral na Dunaju. Po dovršenih študijah je služboval v Tolmini, Trstu in Gorici kot prvi državni pravdnik in predsednik viš. okrožnega sodišča. Po prevzemu je pa prišel v Ljubljano k viš. deželnemu sodišču kot višji državni pravdnik. Svojo službo v Ljubljani je nastopil 18. februarja 1920, upokojen je bil pa na lastno prošnjo 3. oktobra 1924. Zadnja leta je preživel v Podbrezju.

Pokojni Andraž Jeglič je bil markantna osebnost, mož visoke, krepke postave, dober jurist in prijeten družabnik. Njegov sin je inženir, njegov nečak dr. Željko Jeglič pa svetnik železniške direkcije in umoren javni delavec Poleg žalujočih svojcev zapušta mnogo prijateljev in znancev, ki ga bodo ohranili v najlepšem spominu. Kdaj in kje bo pogreb, še ni določeno in bo objavljeno jutri v dnevnikih. Bodi mu lahka zemlja! Ugledni rodni ob težki izgubi naše iskreno sožalje.

Žrtve za osvobojenje

Pišoč o žrtvah Bosne in Hercegovine v osvobodilni akciji, poudarja V. Bogičević: »Poleg internacij so avstro-ogrski oblasti zversko ubijale zlasti srbski živeli. Usmrčenje poindencev je bilo često združeno z nečutenim mučenjem. Morili so moške in ženske pa celo deca, ponajveč zato, ker so nudili pomoč srbskim četnikom ali srbski vojski. Smrtne obsodbe so izrekli preko sodišča in vojna sodišča, največkrat pa so ljudi postreljali ali obešali brez vsakega sodnega postopka. V Foči so samo v enem dnevu obesili 80 ljudi, v Tuzli 20. oktobra 1914. 20, med njimi dve ženski, v srebrnem srezu je bilo ustrljenih ali obešenih nad 300 Srbov, a v Hercegovini so samo redna sodišča obsodila na smrt 300 Srbov in Srbinj. Vsi ti so bili obešeni.« — To je samo del žrtv, bilo pa jih je na tisoče! In iz teh in takih žrtv se često ničeno norčujejo v listu, ki po nemarnem nosi svetlo ime ožje domovine. To so ljudje, ki dvajset let po osvobojenju še vedno globoko tiče v avstrijski miselnosti in se danes bore proti jugoslovanski ideji in proti jugoslovanski idealom, kakor Don Quijot proti vetrnjakom.

Novi narodni Jugoslaviji nasproti...

Splitski »Vihor« trdno veruje v zmago Jugoslavije in v narodno edinstvo in izva-ja: »V peklenskem kaosu sodobnosti nas močna vera sili v borbo. Dasi čutilno vihar, ki se dviga, in bližajočo se burjo, ki bo zahrmetala nad človeštvom, vendar nas ne navdaja strah, ker slutimo, da bo ta vihar bodočih dogodkov, ki bo imel za posledico, da bo razpadlo staro in se rodilo novo. Trepetajoče za usodo naroda, z ljubeznijo zanj, prisluškuječ daljnemu grmenju, ki nas bo oglušilo, in zavedajoč se svoje odgovornosti napram narodu, stopamo v brezkompromisno borbo za novo narodno Jugoslavijo. Mi verujemo v prihod novega, verujemo v novo, ki brezpogojno pride. Mi verujemo v silno, mlado, zdravo in vsezdinajočo slovanstvo. Mi verujemo in vsi peklenski dvomi, strahote in grozote današnje ne morejo uničiti te naše vere, plamenice, granatine, mladeniške v novo, narodno Jugoslavijo!«

Važen Chamberlainov govor

London, 13. oktobra d. Min. predsednik Chamberlain bo imel jutri v Manchesteru velik političen govor, v katerem se bo bavil s položajem v Španiji.

Curih, 13. oktobra. Beograd 10. Pariz 14.54, London 21.54, New York 434.25, Briselj 73.25, Milan 22.75, Amsterdam 240.275, Berlin 174.50, Dunaj 80—81.65, Praga 15.20, Varšava 82.20, Bukarešta 200.

Japonska ofenziva pri Šanghaju

Kitajci so obkolili 2000 Japoncev v Vusungu ter ustavili japonsko prodiranje

Sanghaj, 13. oktobra AA. Kitajski general ni štab je objavil v nasprotju z vestmi japonskega poveljstva, da so kitajske čete obkolile 2000 japonskih vojakov, ki so vdrl v Vusung. Prodiranje Japoncev je ustavljeno. Sedanje postojanke Kitajcev so zelo ugodne. Poročilo kitajskega poveljstva tudi poudarja, da se je japonska ofenziva, ki je bila napovedana za včeraj, začela že predvčerajšnjim.

Napad na avtomobile angleškega poslaništva

Sanghaj, 13. oktobra. w. Tri avtomobile, last angleškega poslaništva, je na poti iz Nankinga v Sanghaj obstreljevalo šest letal. Žrtv ni bilo. Angleške oblasti so obvestile o tem incidentu Japonce, ki pa so objavili komunikacijo, da jim ni bilo sporočeno, da se bodo avtomobili vozili v smeri proti Sanghaju.

Nov uporni general na Čangkajškovi strani

London, 13. oktobra. b. General Linčun gien, poglavar južnega Kvangšija ter eden izmed glavnih udeležencev lanske revolte na južnem Kitajskem proti osrednji vladi v Nankingu, je včeraj z letalom odpotoval iz Kantonu v Nanking, da sporoči maršalu Čangkajšku, da hoče pokrajina Kvangšij zbrati veliko armado za skupno borbo proti Japoncem. 200.000 mož je baje že pripravljenih in čakajo samo na povelje za odhod proti severu.

Izredno zasedanje japonskega državnega sveta

Tokio, 13. oktobra b. Proučevalna komisijska tajnega sveta je soglasno sprejela predlog, naj bi se čimprej sestal kot posvetovalni organ vlade državni svet. Danes bo imel tajni svet v tej zadevi svojo končno sejo, da bi se tako čim bolj pospešilo sklicanje državnega sveta. Državni svet se bo kot posvetovalni organ vlade pečal predvsem s sporom s Kitajsko.

Poostreitev vojnega gospodarstva na Japonskem

Tokio, 13. oktobra b. Z učinkom od včerajšnjega dne so bile izdane tri nujne zašilne odredbe, ki ujavajo nadzorstvo japonskega izvoza in uvoza zaradi zavarovanja japonske trgovinske bilance. Odrbde preprečujejo izvoz velikega števila predmetov, ki morajo odslej služiti samo vojnim namenom, ter ujavajo prepoved odnosno omejitve uporabe železa. Izdane so tudi nove določbe na izdelovanje raznih proizvodov iz surogatov surovin, ki jih ima Japonska vedno manj v zalogi.

